

Ravno do dna

magazin pop kulture

Mrave brojim 'Nezavisna Država Dvorište' - fantazmagorija starog majstora

19/05/2026 — Vedran Harča

Iza naslova koji podsjeća na kakvu umotvorinu Top liste nadrealista skriva se osam pjesama u kojima Klas i Neira stvaraju neki pomaknuti, fantazmagorični svijet u kojem stihovi nerijetko djeluju poput šifri koje slušatelj mora dekodirati.

Svima koji malo ozbiljnije prate domaću glazbenu scenu, posebno onu alternativnijeg predznaka, ime **Zorana Klasića Klasa** trebalo bi odavno biti poznato, točnije još od sredine osamdesetih. Njegova gitara, naslonjena na dio psihodeličnih i post-punk bendova koji su bili skoro pa opsjednuti pomicanjem granica i izlaskom iz svih mogućih ladica i okvira, tih je dana davala dodatnu, neočekivanu dimenziju mračnom kaosu **Grča**, dok smo je desetljeće kasnije mogli čuti na albumima **Leta 3**

“El Desperado“ i “Peace“.

Posljednjih godina čini polovicu tandema **Mrave brojim** čija nova ploča ne zaostaje mnogo ni za spomenutim izdanjima, izdanjima koja opravdano uživaju legendarni ili barem kulturni status. Iza naslova “**Nezavisna Država Dvorište**“, koji me podsjetio na kakvu umotvorinu Top liste nadrealista, skriva se osam pjesama (kao i jedan ustav) u kojima **Klas** i **Neira Mušić** stvaraju neki pomaknuti, fantazmagorični svijet u kojem stihovi nerijetko djeluju poput šifri koje slušatelj mora dekodirati.

U čitavu priču savršeno se uklapa i muzika u kojoj ćete prepoznati stvarno sve i svašta, od **Captain Beefhearta** i **Pere Ubu** do primjerice **Slinta**. Primjetno je i nasljeđe ovdašnjeg alter-rocka, kako sastava u kojima je Klasić svirao, tako i grupa koje su se napajale sa sličnih izvora inspiracije kao što su **Trobecove krušne peći** ili **Gori ussi Winetou**.

Mrave brojim navedeno moderniziraju sintevima i elektronikom premda isti ostaju u drugom planu, “čuvajući leđa“ gitarama i spoju vokala od kojih Neirin zna podsjetiti na **Siouxie Sioux** i **Beth Gibbons**, dok mi je Zoranova boja glasa zazvučala iznenađujuće slično onoj **Vlatka Stefanovskog**. Album otvara “**Pustinja**“, meditativni indie rock s natruhama gothica koji kulminira eksplozivnim solom praćenim vriskovima, prije nego se ponovno vrati snolikoj atmosferi s početka.

Slijedi interesantna obrada klasika **Električnog orgazma “Nebo”** koja dokazuje i da je čak i nečemu toliko poznatom moguće udahnuti novi život i učiniti bitno drugačijim. **Mrave Brojim** su jedan od najjačih trenutaka eponimnog debija Orgazma oteli i odveli u Cleveland ili Akron krajem sedamdesetih, pridodavši mu i vlastitu strofu “dali su mi dovoljno vode / podižem glavu neću medalje / gledam u nebo i mislim na tebe / ne mogu mi ništa, ja idem dalje“.

U “**Dručkije drukčije**“ pridružila im se **Merima Ključo** i sa sobom donijela utjecaje sevdaha, a svakako bih spomenuo i brže stvari “**Igračka**“ i “**Oštećeni**“ te midtempo “**Dvorište**“ s temom koja bi se fino uklopila u kakav film iz žanra neonoira, uz očekivano kriptične stihove (“U dvorištu moje glave ima velika dvorana / Natočiš dva-tri oceana i pustiš ribe neka se ljube”). Završnica ploče je za nijansu slabija, ali i dalje dovoljno kvalitetna da joj ne smanji visoku ocjenu i da nadmaši debi “**Zemlja kamenog bizona**“. I taj je materijal sadržavao većinu glavnih aduta benda, ali mu je mjestimice nedostajalo fokusa.

Prije nekoliko tjedana, **Mrave brojim** gledao sam po prvi puta, i to u sklopu

Prvomajskog inkubatora, festivala koji se tradicionalno održava na krčkoj plaži Plav. Slušajući ih, utvrdio sam kako sve navedeno na pozornici podižu na još višu, nepredvidivu razinu, posebno kada **Klas** krene u neki od svojih sola. Time su položili i najvažniji test koji će, nadam se, uskoro imati prilike ponoviti i u Zagrebu.

Ocjena: 9/10

(PDV Records, 2026.)

Izvor: Ravno do dna